

БРАЌАТА СИСТЕР

ПАТРИК ДЕВИТ

Книгата е објавена со финансиска поддршка од:

Canada Council Conseil des arts
for the Arts du Canada

БИБЛИОТЕКА – АКВАМАРИН

Главен уредник
Филип Димевски

Јазична редакција
Филип Димевски

Наслов на оригиналот:
Patrick deWitt
The Sisters Brothers

Copyright © 2011 by Patrick deWitt

Компјутерска обработка
Бегемот

Ликовно уредување
Наталија Лукомска

© Сите права на изданието ги има БЕГЕМОТ ДООЕЛ – Скопје. Забрането е копирање, умножување и објавување на делови или на целото издание во печатени или електронски медиуми без писмено одобрение од издавачот.

БРАЌАТА СИСТЕР

ПАТРИК ДЕВИТ

(РОМАН)

превод од англиски јазик
Кристина Димкова

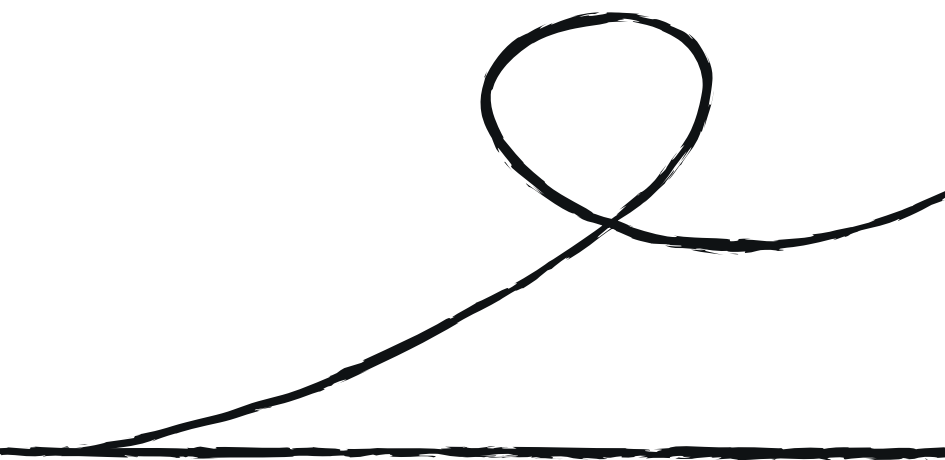

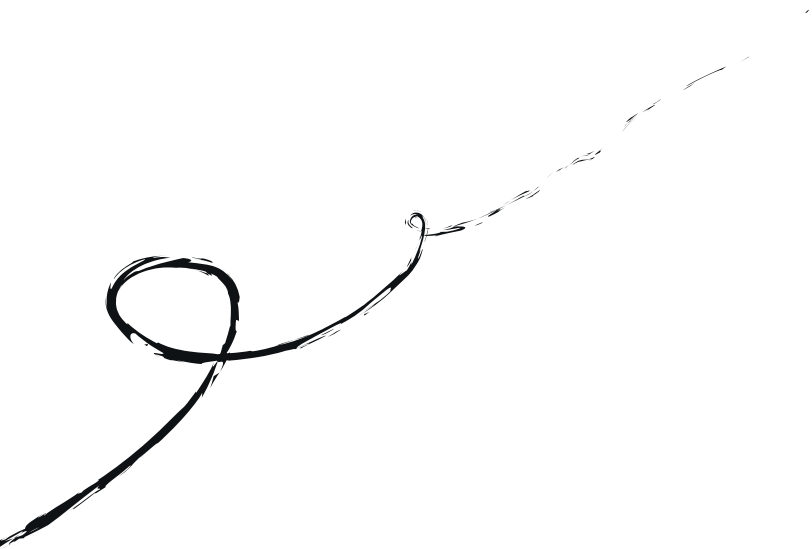
Скопје, 2016

ЗА МАЈКА МИ

OREGON, 1851

I ПРОБЛЕМ СО КОЊИТЕ

СЕДЕВ НАДВОР ОД ПАЛАТАТА НА КОМОДОРОТ, чекајќи го брат ми Чарли да излезе оттаму со вести за работата. Се закануваше снег и ми студеше, па сакајќи да се занимавам го проучував новиот коњ на Чарли, Брзи. Мојот нов коњ се викаше Корито. Не верувавме во именувањето на коњите, но со тие имиња ни беа дадени како делумна исплата за последната работа, и така остана. Нашите претходни неименувани коњи изгореа, па не дека не ни требаа овие новиве, но мислев дека требаше да ни дадат пари за самите да си купиме коњи по наш избор, коњи без минато и навики и имиња со кои очекуваа да им се обраќаш. Претходниот коњ ми беше многу мил и во последно време на сон доживувам визији за неговата смрт, неговите расклоцани, разгорени нозе, врелите испакнати очни јаболкца. Можеше да помине шеесет милји на ден како налет на ветер и никогаш не сум по-сигнал со рака по него освен за да го помилувам или да го исчистам, а се обидов да не мислам на него како гори во онаа штала, но кога визијата ќе дојдеше ненајавена, како можев да се одбранам од неа? Корито беше здраво животно, но подобро ќе беше згрижен кај некој друг, помалку амбициозен сопственик. Беше крупен, со спуштен грб и не можеше да патува повеќе од педесет милји на ден. Често бев принуден да го камшикувам, нешто што на некои луѓе не им пречи да го прават, дури и уживаат правејќи го тоа, а јас не сакав, потоа Корито ме сметаше за суров и си мислеше: тажен живот, тажен живот.

Врз себе ја почувствував тежината на очите и го свртев погледот од Брзи. Чарли зјапаше надолу низ прозорецот на горниот кат држејќи ги петте прсти нагоре. Не одговорив, а тој го избличи лицето за да ме насмее; откако не се насмеав, изразот му висна и се повлече назад, надвор од видокругот. Ме видел како му го гледам коњот, знаев. Претходното утро предложив да го продадеме Корито и да го поделиме трошокот за нов коњ, и тој се сложи дека ова е фер, но подоцна, за време на ручекот, предложи да го одложиме тоа до завршувањето на новата работа, што беше бесмислено бидејќи проблемот со Корито беше што тој ќе ја попречи работата, па зар не е најдобро да го смениме пред неа? Со залижани мустаци со маста од храната, Чарли рече: – Најдобро би било после работата, Илај – не се жалеше од Брзи, кој беше исто толку добар, ако не и подобар од неговиот претходен коњ, неименуваниот, но тој прв бираше од двата додека јас лежев опоравувајќи се од раната на ногата со која се здобив при работа. Не ми се допаѓаше Корито, а брат ми беше задоволен со Брзи. Ова беше проблемот со коњите.

ЧАРЛИ СЕ КАЧИ НА БРЗИ И ОДЈАВАВМЕ КОН КРАЛОТ НА СВИЊИТЕ. ПОМИНАА САМО ДВА МЕСЕЦИ ОД НАШАТА ПОСЛЕДНА ПОСЕТА НА ОРЕГОН, А ИЗБРОЈАВ ПЕТ НОВИ БИЗНИСИ НА ГЛАВНАТА УЛИЦА И НА СЕКОЈ ОД НИВ ДОБРО МУ ОДЕШЕ. – ГЕНИЈАЛЕН СОЈ – МУ РЕКОВ НА ЧАРЛИ, А ТОЈ НЕ ОДГОВОРИ. СЕДНАВМЕ НА МАСАТА ВО ЗАДНИОТ ДЕЛ НА КРАЛОТ КАДЕ ШТО НИ ГО ДОНЕСОА ВООБИЧАЕНОТО ШИШЕ СО ДВЕ ЧАШИ. ЧАРЛИ МИ НАТОЧИ ПИЈАЛАК, А ВООБИЧАЕНО СИ ТОЧИМЕ СЕКОЈ ЗА СЕБЕ, ПА ТАКА БЕВ ПОДГОТВЕН ЗА ЛОШИ ВЕСТИ КОГА РЕЧЕ:

– Јас ќе ја водам оваа, Илај.

– Кој вика?

– Комодорот.

Си го испив брендито. – Што значи тоа?

– Значи дека јас сум главен.

– Што значи кога се во прашање парите?

– Повеќе за мене.

– За моите пари прашувам. Исто како порано?

– Помалку за тебе.

– Нема никаква смисла.

– Комодорот вели дека немаше да се случат проблемите со последната работа ако имаше водач.

– Нема никаква смисла.

– Е па, има.

Ми наточи уште еден пијалак и го испив. Повеќе за себе отколку за Чарли, реков: – Сака да плати за водач, добро. Ама лоша работа е да му крати на тој под него. Ми ја исекоа ногата и ми го изгореа коњот работејќи за него.

– И мене ми изгоре коњот. Ни даде нови коњи.

– Лоша работа. Престани да ми точиш како да сум инвалид – му го зедев шишето и го прашав за деталите на работата. Имавме задача да најдеме и да убиеме некој трагач во Калифорнија наречен Херман Кермит Ворм. Чарли извади писмо од џебот на палтото, писмото беше од извидникот на Комодорот, едно конте со име Хенри Морис, кое често одеше пред нас да собере информации: „Го проучував Ворм со денови и можам да го понудам следново во поглед на навиките и карактерот. Има осаменичка природа, но поминува долго време во салуните на Сан Франциско читајќи си ги своите научни и математички книги или цртајќи на нивните маргини. Ги тегне наоколу врзани со врвка како некое учениче, за што го исмеваат. Има ситна градба, која ја дополнува оваа комедија, но внимавајте, не дозволува да го задеваат за неговата става. Неколкупати го имам видено како се тепа и, иако вообичаено губи, мислам дека ниту еден од неговите противници нема да посака повторно да се тепа со него. На пример, не се срами да гриза. Ќелав е, со дива црвена брада, долги, суви раце и испакнат стомак како на бремена жена. Не се мие често и спие каде што ќе најде – штали, прагови, ако треба и на улица. Кога ќе прозбори, неучтив е и одбивен. Со себе носи мал колт драгун пикнат во појасот врзан околу половината. Не пие често, ама кога конечно ќе го надигне шишето, не го спушта додека не се опие до крај. Вискито го плаќа со сурова златна прашина која ја чува во кожно торбиче врзано на долга врвка, скриена меѓу фалтите на повеќеслојната облека. Откако сум тука, ниту еднаш не го напушти градов и не знам дали има намера да се врати на своето земјиште десетина милји источно од Сакраменто (мапата е вклучена). Вчера во салунот ми побара кибрит обраќајќи ми се учтиво по име. Немам поим од каде го знае со оглед на тоа што никогаш не изгледаше како да забележува дека го следам. Кога го

прашав од каде знае кој сум, стана поган и замина. Не ми се допаѓа, иако има луѓе кои велат дека умот му е необично силен. Ќе признаам дека е необичен, но веројатно тоа ќе биде најблиску до некаков комплимент за него.“

До мапата на земјиштето на Ворм, Морис направил некој размачкан цртеж на човекот од кој и да застане до мене нема да го препознаам, толку беше лошо нацртано. Му го спомнав ова на Чарли, а тој рече: – Морис нè чека во некој хотел во Сан Франциско. Ќе ни го покаже Ворм и ќе тргнеме. Убаво место било за убивање, така имам слушнато. Кога не се зафатени со палење на цел град тогаш се зафатени со неговото бескрајно градење.

– Зошто Морис не го убие?

– Секогаш го поставуваш тоа прашање, а јас секогаш исто ти одговарам: тоа не е негова работа, туку наша.

– Бесмислено е. Комодорот ми ја крати мојата плата, а му го плаќа хонорарот и трошоците на овој дрдорко само за да му шепнат на Ворм дека е под надзор.

– Не можеш Морис да го наречеш дрдорко, брат. Ова му е првпат да згреши и отворено си ја призна грешката. Мислам дека фактот што го откриле повеќе зборува за Ворм отколку за Морис.

– Но, човекот спие на улици. Што го спречува Морис едноставно да го убие додека спие?

– На пример, фактот дека Морис не е убиец.

– Тогаш зошто, воопшто, го праќа? Зошто не нè прати нас еден месец порано?

– Пред еден месец бевме на друга задача. Забраваш дека Комодорот има многу интереси и грижи и може да ги среди само еден по еден. Набрзина сработено значи лошо сработено, ова се зборови на човекот лично. Мораш да му се восхитуваш на неговите успеси за да ја согледаш вистината во овие зборови.

Ми се слоши кога го слушнав како со љубов го цитира Комодорот. Реков: – Ќе ни требаат неколку недели

за да стигнеме во Калифорнија. Зошто да патуваме ако не мораме?

– Ама мораме. Тоа е задачата.

– И што ако Ворм не е таму?

– Ќе биде.

– Што ако не е?

– Во бестрага, ќе биде.

Кога дојде време да се плати, покажав кон Чарли:
– Главниот плаќа – вообичаено ја делевме сметката, па ова не му се допадна. Брат ми отсекогаш бил скржав, особина која ја беше наследил од татко ни.

– Само овојпат – рече.

– Главниот со главната плата.

– Никогаш не си го сакал Комодорот. А и тој никогаш не те сакал тебе.

– Сè помалку и помалку го сакам – реков.

– Слободно кажи му ако ти стане неподнослив товарот.

– Ќе знаеш, Чарли, ако мојот товар стане неподнослив. Ќе знаеш ти, а и тој.

Оваа кавга можеби ќе продолжи, но заминав во својата соба во хотелот спроти салунот, оставајќи го брат ми таму. Не сакам да се расправам, а особено не со Чарли, кој знае да биде необично суров на јазик. Подоцна таа ноќ го слушнав како разменува по некој збор со една група мажи, наслушнував да не е во опасност, но не беше – го прашаа како се вика, тој им кажа и го оставија намира. Ќе му притрчав напомош, всушност и си ги облекував чизмите кога групата се разотиде. Го слушнав Чарли како се качува нагоре и скокнав во креветот преправајќи се дека цврсто спијам. Ја пикна главата во собата и ми го изговори името, но не му одговорив. Ја затвори вратата и си влезе во својата соба, а јас лежев во темницата и размислував за тешкотиите на семејството, колку луди и расипани знаат да бидат приказните за врските по крвна линија.

Утрото врнеше – постојан дожд, студени капки кои ги претворија патиштата во каллива чорба. Чарли го болеше стомакот од брендито, па отидов до аптека-та да побарам лек против гадење. Ми дадоа безмирисен прашок во тиркизна боја, кој му го измешав во утрин-ското кафе. Не знаев ништо за состојките на прашокот, само дека го крена од креветот и го качи на Брзи, како и дека го направи буден до граница на расеаност. Двае-сет милји по градот, застанавме да се одмориме во еден гол дел од шумата која пред летото гореше од гром. Го изедовме ручекот и се подготвувавме да продолжиме кога на оддалеченост од неколку јарди здогледавме чо-век кој оди заедно со својот коњ. Да јаваше веројатно немаше да коментираме, но чудно беше тоа што така го водеше коњот. – Што не одиш да видиш што прави – рече Чарли.

– Директна наредба од главниот – реков. Не одго-вори, па си помислив: шегава некако се истроши. Решив веќе да не ја употребувам. Одјавав со Корито да го срет-нам шетачот. Кога се свртев, забележав дека плаче и се симнав да го погледнам в лице. Јас сум висок, тежок чо-век со груб изглед и можев да ја забележам паниката на неговото лице; да го смирам, реков: – Немам лоша на-мера. Само сакаме да ручаме со брат ми. Сум подготвил многу, па сакав да те прашам да не си гладен.

Човекот си го избриша лицето со дланката, длабоко вдиша и се стресе. Се обиде да ми одговори – барем ја отвори устата – но, од неа не излезе ниту збор ниту звук,

беше вознемирен до степен до кој комуникацијата беше невозможна.

Реков: – Гледам дека си вознемирен и веројатно сакаш да си продолжиш да патуваш сам. Се извинувам што ти пречам и се надевам дека си се упатил кон по-добро место – повторно се качив на Корито и веќе бев на половина пат до кампот кога го видов Чарли како стои со вперен пиштол кон мене. Се свртев и го видов расплаканиот човек како брзо јава кон мене; не изгледаше како да сака да ме повреди и му дадов знак на Чарли да го спушти пиштолот. Сега веќе со расплаканиот човек јававме еден до друг кога тој ми довикна: – Ќе ти ја прифатам понудата – кога стигнавме во кампот, Чарли го фати коњот на човекот и рече: – Така не треба никого да бркаш. Помислив дека си тргнал по брат ми и за малку ќе пукав – расплаканиот човек направи игнорантска гримаса со рацете упатувајќи на неважноста на кажаното. Ова го изненади Чарли. Тој ме погледна и праша: – Кој е овој?

– Нешто е вознемирен. Му понудив чинија храна.

– Нема ништо освен земички.

– Тогаш ќе направам уште.

– Нема да направиш – Чарли го изгледа расплаканиот човек од глава до пети. – Зар не е тој тажниот?

Прочистувајќи си го грлото, расплаканиот човек прозборе: – Неумесно е да зборувате за некого како да не е присутен.

Чарли не беше сигурен дали да се смее или да го удри. Ми рече: – Овој луд ли е?

– Ќе те замолам да внимаваш на зборовите – му реков на непознатиот. – Денес брат ми не се чувствува добро.

– Добар сум – рече Чарли.

– Неговото милосрдие не е во најдобра форма – реков.

– И изгледа како да му е лошо – рече расплаканиот човек.

– Реков дека сум добар, проклети да сте.

– Малку му е лошо – реков. Можев да забележам дека трпението на Чарли ја достигна крајната граница. Зедов малку од земичките и ги ставив во раката на расплаканиот човек. Извесно време зјапаше во нив, а потоа повторно почна да плаче, кашлајќи, вдишувајќи и жално треперејќи. Му реков на Чарли: – Ваков беше кога го најдов.

– Што му е?

– Не кажа – го прашав: – Господине, што ви е?

– Заминаа! – вресна. – Сите си заминаа!

– Кој си заминал?

– Си заминаа без мене! Би сакал и јас да замине! Сакам и јас да бидам заминат со нив! – ги остави земичките и замина со коњот. Направи неколку чекори, па ја зафрли главата во тага.

Трипати го направи ова, а јас и брат ми се свртевме и тргнавме да го исчистиме логорот.

– Се прашувам што му беше – рече Чарли.

– Некаква тага го полудела.

Кога се качивме на коњите, расплаканиот човек веќе ни беше надвор од видокругот, а изворот на неговата грижа засекогаш ќе ни остане мистерија.